

VEČERNIK

POŠTNA PLACANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 274

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Frančiškova 6. tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3. telefon 280

Maribor, ponedeljek 2. decembra 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prelema v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din. tujina 30 din.
POSTNI ČEKOVNI RACUN: 11.400

Cena
din 1.—

Bitka za Podgradec končana

Po silovitih bojih so se italijanske čete umaknile iz Podgradca in okolice v smeri proti Elbasanu — Spremembe tudi na osrednjem in južnozahodnem bojišču — Grki na višavju povirja alban-skih rek — Italijansko poročilo poroča o odbitih napadih

CARIGRAD, 2. dec. ZPV. Grkom se je v soboto ponoči končno posrečilo popolnoma osvojiti Podgradec in tekom včerajšnjega dneva doseči tudi zelo važne položaje na zahodu in severozahodu od tega mesta. Boji, ki so se bili za Podgradec in to zelo močno utrjene položaje, so bili izredno krvavi. Italijani so branili vsak kos svojih položajev. Sedaj so prisiljeni umikati se proti Elbasanu, ako se jim ne posreči nagel protisunek. Istočasno so Grki napredovali tudi v okolici Argirokastra in ob morju, kjer pa pregled položaja trenutno še ni popolnoma jasen. Grki obvladajo vse višavje izvirkov rek južne in srednje Albanije, od koder se teren stalno spušča proti Jadranskemu morju.

Včerajšnja in današnja poročila

POPOLNO ZAVZETJE PODGRADCA

Atene, 2. dec. ZPV. Grško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj uradno poročilo, v katerem pravi, da se je bitka za Podgradec končno odločila in so grške čete v celoti vkorakale v to albansko mesto, ki leži ob južnozahodni obali Ohridskega jezera. Obenem se je grškim četam z zasledovanjem umikajočih se italijanskih čet posrečilo predreti tudi še dalje od Podgradca na Moko planino. Bitko so z zelo močnim in odločnim sovražnikom odločile grške evzonske čete z bajonetnimi napadi na italijanske položaje ponoči. S tem uspehom je prebita tudi na tem sektorju fronte druga italijanska obrambna črta in se italijanska vojska umikala sedaj na tretjo, ki leži ob reki Škumbi. Na osrednjem bojišču ni bilo po včerajšnjih poročilih nobenih bistvenih spre-

memb, pač pa se je Grkom posrečil nov pomemben predor na južnozahodnem odseku. Podrobnosti o tem predoru iz uradnega poročila niso bile razvidne. Dokončni padec Podgradca v grške roke je vzbudil po vsej Grčiji velikansko navdušenje. V Atenah in drugod so bile prirejene velike manifestacije za grško vojsko. Povsod so bile razobešene tudi zastave. Zavzetje Podgradca je za nadaljnji razvoj operacij zelo velikega pomena. Mesto je bilo izredno močno utrjeno. Pri zavzetju Podgradca so Grki zaplenili zopet mnogo orožja, municije in drugih vojnih potrebščin ter zajeli več italijanskih častnikov in vojakov.

NAPREDOVANJE SKOZI PODGRADDEC

BEOGRAD, 2. dec. Reuter. Grške čete so po poročilih z meje, odbile več ita-

italijanskih napadov v sektorju Leskovik. Večjih zračnih operacij ni bilo zaradi snega in megle. Grške čete so v vsej naglici šle skozi Podgradec ter zasedle nove pozicije na planinah Kamija in Mokra z namenom, da odrežejo Italijanom pot do Elbasana.

GRŠKO URADNO POROČILO ŠT. 36.
ATENE, 2. dec. UP. Grške čete so vzdolž vse fronte, od Jonskega morja do jugoslovanske meje pri Ohridskem jezeru napredovale. Največje napredovanje je bilo v sektorju Premeti na osrednjem bojišču.

NAPREDOVANJE PROTI ELBASANU
ATENE, 2. dec. Reuter. Grki so zavzeli nekaj važnih strateških pozicij ter v gorovju severnovzhodno od Argirokastra zajeli 150 vojakov. Grške čete napredujejo proti Elbasanu. Povsod se vstajški Albanci pridružujejo grškim četam.

OKOLI 7000 UJETNIKOV
ATENE, 2. dec. CBS. Grške čete so včeraj zajele okoli 7.000 italijanskih vojakov. Število smrtnih žrtev in ranjenec iz zadnjih bojev je zelo veliko.

NOBENIH LETALSKIH NAPADOV
ATENE, 2. dec. At. Ag. Ministrstvo za javno varnost javlja, da je bilo včeraj v teku celega dne po vsem ozemlju v notranjosti Grčije mir.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO
RIM, 2. dec. Stefani. Italijansko vr-

hovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo z grških bojišč: Na grški fronti so bili odbiti novi napadi sovražnika po naših četah, ki so odločno prehajale v protinapade. Posebno se je pri tem izkazala alpinska divizija »Giulia«.

STARACE V ALBANIJI

ATENE, 2. dec. CBS. Po vesteh iz Albanije je Achille Starace prispel v Tirano, kjer organizira varnostno službo proti albaniskim upornikom. Upor se širi. Z jugoslovanske meje prihajajo poročila, da so v Tirani in Fieriju eksplodirale tem pirane bombe.

SVEČANOST V SKADRU

TIRANA, 2. dec. Stefani. Svečanostim, ki so bile prirejene včeraj na glavnem trgu Skadra, so prisostvovali predstavniki italijanskih oblastev in predsednik albanskega ministrskega sveta. Albaniskim miličnikom, ki o se izkazali v bojih proti Grkom, so bila izročena odlikovanja.

SOVJETSKA SODBA O POLOŽAJU

MOSKVA, 2. dec. CBS. »Rdeča zvezda«, glasilo sovjetske vojske, piše o bojih v Albaniji ter pravi, da bo italijansko vojsko poizkusila z močno protiofenzivo. List pravi, da so Grki napredovali, vendar se ne sme smatrati, da so italijanske težave večjega značaja, čeprav imajo Grki izredno ugodne strateške pozicije v svojih rokah. Italijani imajo še vedno premoč v zraku.

Romunija ni pozabila Transilvanije

Značilna namigavanja generala Antonesca v Albi Juliji o možnosti obnovitve stare romunske meje — Iz Budimpešte poročajo, da je prispel v Bukarešto nemški maršal Keitel — Ubita tudi Gigurtu in Bratianu?

BUKAREŠTA, 2. dec. Ass. Press. Ion Antonescu je dejal v Albi Juliji: »Jaz sem šel v Rim in Berlin zaradi Transilvanije. Tam sem našel razumevanje. Romunija ni več sama. Sedaj ne morem več povedati, ker sem vojak in politik, toda prišel bo dan, ko boste videli, kaj sem naredil v Rimu in Berlinu. Mi moramo delati in doprinesati tudi žrtve za povrnitev naših pravic!«

BUKAREŠTA, 2. dec. CBS. Vodja romunske države general Ion Antonescu je včeraj govoril pred 100.000 železnogardistov, ter zahteval poslušnost in napovedal, da je Romunija odločena ponovno pridobiti transilvansko ozemlje, ki je v avgustovskem dunajskem sklepu pripadlo Madžarski. Govoril je v Albi Juliji na romunskem Transilvanskem, komaj 70 km daleč od madžarske meje.

SVEČANOST V ALBI JULIJI

BUKAREŠTA, 2. dec. Rador. S posebnim vlakom sta dospela včeraj v Albo Julio predstavniki kralja general Antonescu in poveljnik legionarjev Horia Sima, da prisostvujeta 22-letnici priključitve Transilvanije k Romuniji. Na istem mestu, kjer je bila l. 1918. razglašena pristojnost Transilvanije k Romuniji, sta ključitev Transilvanije k Romuniji, pristostvovala reviji čet. Nato sta obiskala grobove padlih borcev. Pred zoro so se zbrali kmetje in legionarji ter prirejali Antonescu in Horiji Simi manifestacije. Eskadrilja letal je krožila med svečanostmi v zraku. Poveljnik nacionalne garde je v svojem govoru naglasil, da je romunska mladina prevzela obvezo ob nove romunskega naroda.

MARŠAL KEITEL V ROMUNIJI?

BUDIMPEŠTA, 2. dec. CBS. V diplo-

matskih krogih se je izvedelo, da je nemški generalni feldmaršal Wilhelm Keitel, poveljnik nemškega vrhovnega poveljništva, dospel v Romunijo, da uredi notranje zadeve ter da prepreči nadaljnje prelivanje krvi. Madžarski listi javljajo, da sta bila umorjena še dva znana romunska politika, Ion Gigurtu, ki je bil do nedavna romunski zunanji minister, ter Jurij Bratianu. Teh vesti pa ni bilo mogoče v Bukarešti kontrolirati. Madžarski listi pišejo, da Romunija še vedno formalno zahteva izročitev transilvanskega ozemlja, ki je pripadlo Madžarski po dunajski razzsodbi.

POLOŽAJ SE NI RAZČIŠČEN

LONDON, 2. dec. ZPV. British United Press poroča, da položaj v Romuniji še vedno ni popolnoma razčiščen, ker se na

podeželju nadaljujejo nezakonite akcije »razgnanih legionarjev« in je še več oseb padlo kot žrtve »maščevanja«.

PARADA NEMŠKE VOJSKE

BUKAREŠTA, 2. dec. DNB. V proslavo pristopa Romunije k trojni zvezi, bo priredila danes v ponedeljek nemška vojska v Bukarešti veliko paradno pred kraljem Mihaelom in ministrskim predsednikom generalom Antonescom. Paradi bo poveljeval šef nemških čet v Romuniji, general Hansen, ob sodelovanju šefa letalstva generala Speidla.

ITALIJANSKI IGRALCI V BUKAREŠTI

BUKAREŠTA, 2. dec. Stefani. Sem je dospela skupina članov rimske igralske akademije, ki bo po obisku Sofije odigrala nekaj del v največjem bukareškem gledališču.

V Nemčiji smejo živeti le Nemci

SAARBRÜCKEN, 2. dec. DNB. Pokrajinski vodja Bürckel je podal včeraj na velikem zborovanju poročilo o dosežanjih izselitvi Francozov iz Lorene. Bürckel je dejal, da je bilo to potrebno zaradi tega, da ustvari Nemčija na svoji zahodni meji za vselej jasen položaj, da zaradi tega ozemlja ne bo več potrebna

nikoli nobena vojna. Bürckel je dalje dejal, da morajo prebivati v bodoče na vsem ozemlju, do koder segajo ali bodo segale meje Nemčije, samo Nemci. Z odselitvijo Francozov iz Lorene je zopet osvojena prastara nemška dežela in popravljena je stara politična krivica. Stoletni boji za Ren so s tem končani.

Bombe s padali in modri žarki

WASHINGTON, 2. decembra. CBS. Ameriški vojaški strokovnjaki, ki so nedavno prišli iz Londona, so prinesli s seboj nekaj dragocenih podatkov o vojaških tajnostih obeh sovražnikov.

Kot edino nemško novost navajajo »bombo s padalom«, to je izredno močno bombo, ki je pritrjena na padalo. Opremljena je z izrednim eksplozivom, ki lahko poruši cel blok hiš,

eksplodira pa 10 sekund po padcu na tla. Opremljena je s padalom, da se ne bi preveč zarila v zemljo ter bi bil zaradi tega efekt zmanjšan. Večina novih izumov pa je za javnost skrita. Misija ni prinesla s seboj nobene razlage o tajnostvenih »modrih žarkih«, ki jih v Londonu že nekaj dni opažajo.

KENNEDY OSTOPIL

NEW YORK, 2. dec. CBS. Ameriški

veleposlanik v Londonu Joseph Kennedy je odstopil.

NEW YORK, 2. dec. Reuter. Kennedy, ki je podal ostavko na položaj poslanika v Londonu, je izjavil, da se bo vrnil v angleško prestolnico in dodal: »Moj načrt je, da po kratkem odmoru posvetim svoje sile onemu, kar mi je najdražje na svetu: obstoju ameriške demokracije. Pomagati hočem Rooseveltu, da bo ohranil USA izven vojne.«

AMERIŠKA KONVOJSKA LETALA

WASHINGTON, 2. dec. DNB. V angleških krogih govore, da sestavlja Roosevelt nove letalske edinice, ki bodo spremljale angleške ladje od ameriške obale do sredine Atlantika. V washingtonskih krogih pravijo, da jim je potrdilo te angleške želje neznanu.

Sistematični nemški napadi na Veliko Britanijo

V noči od sobote na nedeljo in nedelje na ponedeljek so nemška letala izvršila vrsto silovitih napadov najprej na London in nato dvakrat na Southampton — Angleži so med tem tretjič napadli Köln in druge kraje — Angleška statistika dosedanjih nemških in angleških izgub v letalski vojni

POROČILA O NAPADIH NA LONDON

BERLIN, 2. dec. ZPV. V noči od sobote na nedeljo so nemška letala, kakor je javilo nemško uradno poročilo, zopet močno napadla London, a napadenih je bilo tudi nekaj drugih angleških krajev. Nemški radio je poročal, da so vrgla nemška letala na London 400.000 kg eksplozivnih in 36.000 zažigalnih bomb.

LONDON, 2. dec. ZPV. Angleško poročilo v nedeljo je poročalo o deloma odbitem napadu nemških letal na London. Nemške bombe so povzročile več požarov, ki pa večinoma niso bili resnejšega značaja. Istočasno so izvršila angleška letala zelo močan napad na Köln, ki je bil tekom enega tedna že trikrat bombardiran, ter na še nekatera nemška in zasedena mesta na zahodu.

SILOVITI NAPADI NA SOUTHAMPTON

BERLIN, 2. dec. DNB. Napadi na Southampton v noči na 1. december so bili tako siloviti in učinkoviti, da se gasilcem ni posrečilo obvladati mnogoštevilnih požarov. Proti jutru se je ogenj še razširil, da so se valili veliki oblaki dima celo čez Rokavski preliv. Uničene so bile najbrže ogromne, za London namenjene zaloge, ki so bile izkrcane v Southamptonu z ladij. Močno je bila poškodovana tudi velika elektrarna.

BERLIN, 2. dec. Ass. Press. V nemških krogih izjavljajo, da je bil zadnji napad na Southampton tako silovit, da se je videl oblak dima, ki je visel nad angleškim pristaniščem, okoli 100 km daleč v francoskem pristanišču Cherbourg. Letalci so našli 70 požarov, med njimi 20 velikih.

BERLIN, 2. dec. CBS. V Southamptonu je bilo v nedeljo okoli 80 požarov in vse mesto je bilo zavito v dim. Napad na Southampton je bil nočjo ponovljen.

PONOVLJEN NAPAD NA SOUTHAMPTON

BERLIN, 2. dec. DNB. Sinoči je bil Southampton ponovno napaden. Napadi se neprestano nadaljujejo. Na luko, ki je za uvoz živeža v Anglijo zelo pomembna, so bile vržene bombe vseh kalibrov. Luka je zelo povoljen cilj za letalce, ker leži ob ustju reke. Bombe so padle na glavno železniško progo Southampton—London, na doko in industrijske naprave. Druge skupine nemških letal so medtem letale nad London in nadaljevale z razdejanjem. Vreme je bilo za Nemce sinoči posebno povoljno, ker je poloblačno nebo dopuščalo letalcem, da se približajo ciljem in precizneje merijo na objekte.

SOUTHAMPTON, 2. dec. CBS. Nemška letala so v velikih valovih napadla v noči med soboto in nedeljo Southampton ter povzročila veliko škodo. Porušenih je veliko hiš ter je veliko ljudi ostalo brez strehe. Eksplozivne in zažigalne bombe so povzročile veliko smrtnih žrtev in gasilci so imeli cete ure posla z velikim številom požarov.

BITKE NAD ROKAVSKIM PRELIVOM

LONDON, 2. dec. Reuter. Angleška lovska letala so imela včeraj nad Kanaalom več težkih bojov z nemškimi letali, ki so napadala Southampton. Zračni in navadni torpedi so zadeli dve nemški oskrbovalni ladji, ena od obeh se je potapljala, druga pa je klicala na pomoč. London je imel včerajšnji dan 3 alarme, vendar je bilo vrženih le malo bomb. V Southamptonu so včeraj požari še trajali, vendar sporoča vlada, da smrtnih žrtev ni bilo posebno veliko.

DANAŠNJE ANGLEŠKO POROČILO

LONDON, 2. dec. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja, da so bili v noči na ponedeljek izvršeni novi napadi na angleško ozemlje. Vržene so bile bombe močnega eksploziva in zažigalne bombe, ki so poškodovale poslopja. Več oseb je bilo ubi-

tih, nekoliko je ranjenih. Ni še podrobnejših vesti, verujejo pa, da število žrtev ni veliko. Bombe so bile vržene tudi na London in druge grofije ter manjša mesta Anglije. Po doslej sprejetih vesteh je bila škoda le majhna; človeških žrtev je malo. V teku včerajšnjih napadov je bilo sestreljenih osem sovražnih letal. Izgubljenih je bilo pet angleških lovcev, piloti so se rešili.

IZGUBLJENA ANGLEŠKA PODMORNICA

LONDON, 2. dec. CBS. Admiraliteta javlja: Angleška podmornica »Triad« se ni pravočasno vrnila v pristanišče ter se lahko smatra za izgubljeno. »Triad« je bila 28 angleška podmornica, ki je v vojni izgubljena ter je imela 1575 ton ter 53 častnikov in mornarjev na krovu.

Moč ameriškega brodogradništva

WASHINGTON, 2. dec. DNB. Šef admiralitete, admiral Stark je v svojem ekspezeju naglasil, da imajo USA najmočnejšo vojno mornarico na svetu. Junija 1940 je zvezni kongres odobril 11% povečanje moči ameriške vojne mornarice, od julija dalje se je ta načrt povečal že za 70%. Če se bo tako nadaljevalo, bo imela vojna mornarica USA 33 velikih bojnih ladij, 18 nosilcev letal, 91 križark, 325 rušilcev, 185 podmornic in 15.000 letal. Admiral Stark je poudaril, da tudi to ladjevje še ni dovolj močno. Od l. 1931. do 1933. nismo z poizkusom razorožitve

Novo ameriške ladje za Anglijo

NEW YORK, 2. dec. Exchange Telegraph poroča, da je po pisanju »New York Herald Tribune« lord Loftian od predsednika Roosevelta zahteval tri bojne ladje, šest križark in sto rušilcev, katere naj USA Angliji prodajo ali pa posodijo. Kakor se zatrjuje, Roosevelt temu predlogu načelno ne nasprotuje.

NEW YORK, 2. dec. Tass. Britanska

Dokaz o resničnosti italijanskih poročil

NEKJE V ITALIJI, 2. dec. Stefani. Posebni dopisnik agencije javlja, da si je včeraj skupina 20 tujih novinarjev iz Amerike, Japonske, Nemčije, Švice, Jugoslavije in od drugod pod vodstvom generalnega ravnatelja tiskovnega urada ogledala v neki italijanski luki ladje, ki so sodelovale v bitki južno od Sardinije. Novinarji so obiskali bojne ladje »Vittorio Veneto« in »Giulio Cesare« ter križarke »Fiume«, »Gorizia« in »Polac«. Admiral in drugi častniki so novinarjem dokazali, da ladje, ki so sodelovale v sijajni akciji italijanske vojne mornarice, niso bile poškodovane, kakor trdi tuja propaganda. Položaj med bitko je bil tak, da je italijanska kontratorpedovka, ki je bila zadeta, ostala šest ur na svojem mestu.

Camacho prezident Mehike

MEXICO CITY, 2. dec. CBS. Za mehiškega predsednika je bil svečano ustoličen Manuel Avila Camacho. V odgovoru je dejal, da bo vladal po načelih demokracije in narodne enotnosti s sodelovanjem dela in kapitala. Navzoči so bili predstavniki 30 držav. Svečanost je bila v zbornici. Pred zbornico in v mestu je bilo na tisoče oboroženih kmetov in delavcev, ki so pomagali policiji in vojski paziti na eventualni upor pristašev fašističnega generala Almazana. Ameriški podpredsednik Henry Wallace je bil deležen posebnega aplavza.

ATENTAT KITAJCEV NA VLAK
SANGHAI, 2. dec. Stefani. Na železniški progi Sanghaj—Nanking so neznan

TORPEDIRAN ANGLEŠKI PARNIK
NEW YORK, 2. dec. Reuter. Angleški parnik »Goodlight« (5448 ton) je bil v Atlantiku torpediran.

ANGLEŽI O LETALSKIH IZGUBAH
LONDON, 2. dec. Ass. Press. Od začetka vojne sta angleško letalstvo in protiletalska obramba sestrelila nad ozemljem Velike Britanije ter okoliškimi voda-

Smrt slavnega nemškega pilota

BERLIN, 2. dec. CBS. Najboljši nemški lovski letalec, major Helmut Wick, je, kakor mislijo, utonil v Kanalu. Po zračnem dvoboju z nekim angleškim letalom je bil major Wick sestreljen ter je padel v morje. Major Wick je bil poveljnik Richthoffenove eskadrilje ter

mi 3006 sovražnih letal. V novembru je angleško letalstvo sestrelilo 221 sovražnih letal, niso pa všteta tu letala, ki so bila sestreljena od protiletalskega topništva ter od mornariškega letalstva. Angleške izgube v novembru so bile: 53 letal, vendar se je 28 pilotov rešilo. Na bližnjem vzhodu ter v Sredozemlju je bilo sestreljenih 58 sovražnih in 18 angleških letal.

eden izmed najmlajših nemških višjih častnikov. Sestrelil je 56 letal. V nedeljo pa je neki angleški letalec zadel njegovo letalo, ki je začelo goreti; nakaž je izskočil s padalom. To poročilo je prinesel neki letalec, ki je videl majorja Wicka, kako pada. Objavljajo ga pa uradno.

Francija bo imela le 100.000 vojakov

BERN, 2. dec. Stefani. Po poročilih iz Vichyja so ob priložnosti zadnjih razgovorov med zastopniki Francije in Nemčije govorili tudi o vprašanju bodoče francoske vojske. Z dobro poučenega mesta zatrjujejo, da sta veselili oči določili, da bo smela Francija imeti poslej samo 100.000 možno vojsko.

Italijani o bojih v Afriki

RIM, 2. dec. CBS. Uradno poročilo javlja, da se je julijska alpinska divizija posebno odlikovala pri zadržanju grškega napredovanja. Pri Gallabatu v Sudanu je bil odbit britanski napad, pri Ireghi ob Rudolfovem jezeru pa so bili Angleži po šesturni bitki pognani v beg ter so pustili na bojišču 72 mrtvih.

SIAMSKÉ BOMBE NA SAVANAKET
TOKIO, 2. dec. DNB. Po poročilu iz Hanoja, ki ga objavlja »Tokio Niči Niči«, so vrgli siamski avioni tri bombe na francosko-indokinsko mesto Savanaket. Pri tem je bilo več ljudi ubitih ali ranjenih. Generalni guverner Decoux je naročil poslaniku v Bangkoku, naj takoj vložil oster protest pri siamski vladi.

ZAVRNJENA FRANCOŠKA LETALA
SINGAPORE, 2. dec. Thailandska (siamska) letala so zavrnila francoska letala, ki so preletela thailandsko mejo.

ANGLEŠKI IZVOZ V USA
WASHINGTON, 2. dec. Reuter. V teku vojne je Velika Britanija izvozila v USA blaga v vrednosti 166.800.000 dolarjev. Lani v istem času je izvozila Anglija za 144.200.000 dolarjev blaga v USA.

ZAVRNJEN ZAKON V SVICI
LONDON, 2. dec. Projekt zakona o predvojaški vzgoji mladine v Svici je bil z večino 87.115 glasov zavrnjen.

TATEKAVA PRI LAZOVSKEM
MOSKVA, 2. dec. Reuter. General Tatekava, ki je bil nedavno imenovan za japonskega veleposlanika v Moskvi, je bil v soboto na daljšem razgovoru pri pomočniku zunanjega komisarja Lazovskem.

PARNIK »MOTOMAR« V NEVARNOSTI
NEW YORK, 2. dec. Španski 5724-tonski parnik »Motomar« je okoli 700 km daleč od ameriške obale zašel v vihar ter je klical na pomoč. Ker so se mu pokvarili stroji, ne more pluti.

ROMUNI PRI MIKOJANU
MOSKVA, 2. dec. DNB. Sovjetski komisar za zunanjo trgovino, Mikojan, je sprejel romunsko trgovinsko delegacijo.

BORZA. Curih, 2. dec. Devize: Beograd 10, Pariz 9.1575, Newyork 4.31, Milan 21.75, Berlin 172.50, Budimpešta 84, Lizabon 17.24.

Mariborska napoved: Pretežno jasno, mrazlo in stanovitno vreme. Včeraj je bila maksimalna temperatura +1, danes minimalna -11,4, opoldne -5,4. Višina snega je bila danes zjutraj še 1 cm.

atentatorji vrgli s tira vlak. Nesreča je terjala blizu 100 mrtvih in 200 ranjenih oseb. Atentat je bil prav za prav namenjen vlaku, v katerem so se imeli pripeljati v Nanking visoki japonski uradniki. V ponesrečenem vlaku je bil tudi en japonski general.

RAZDELITEV POSLANCEV V USA

NEW YORK, 2. dec. CBS. Državni statistični odbor je izračunal, da bodo nekatere države zaradi povečanja prebivalstva dobile več poslancev, nekatere pa manj. Tako bo Kalifornija dobila 2 poslance več (22), Arizona 2 (prej 1), Florida 6 (5), Novi Mexico 2 (1), Sev. Karolina (12) (11) Oregon 4 (3) in Tennessee 10 (9). Izgubile pa bodo po enega poslanca: Illinois, ki jih bo imela 26, Indiana (11), Kansas (6), Massachusetts (4), Nebraska (4), Ohio (23), Oklahoma (8) in Pennsylvania (33).

Knez namestnik Pavle k prazniku Zedinjenja:

„Naša država je rezultat brezmejnih žrtev in naporov celih pokolenj“ Ustvarjena ni bila za zeleno mizo — Življenjska sila našega naroda, ki se sedaj manifestira, nam daje nove dokaze, da moremo z zaupanjem gledati v svojo bodočnost

Letošnji državni praznik zedinjenja treh bratov v močno Jugoslavijo je bil proslavljen po vsej državi v izredno svečani obliki. Povsod so bile svečane službe božje v navzočnosti predstavnikov vojske in javnih oblasti. Na sedežih garnizij so se udeležile svečanosti častne čete polkov z zastavo na čelu. Posebna pozornost je pa bila posvečena govoru Nj. Vis. kneza namestnika Pavla ki je zbudil doma in v tujini veliko zanimanje. Govor so prenašale srednjevalovne postaje v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani ter beograjska kratkoval. postaja. Knez namestnik Pavle je v zgodovinskem trenutku izpregovoril naslednje besede:

»V tem svečanem trenutku, ko vsi Jugoslovani, duhovno zedinjeni in čvrsto povezani v svoji dragi domovini, dostojanstveno proslavljajo 1. december leta 1918 dan svojega zedinjenja, pošiljam svoj pozdrav vsem Srbom, Hrvatom in Slovencem v globoki veri v srečno bodočnost naše kraljevine.

Današnja proslava dneva zedinjenja pada v resne in težke čase. Večina sveta je v oboroženem sporu in vojna besni na mnogih straneh. Treba je ohraniti vso resnost in hladnokrvnost, da bi se obvarovala država od vojnega požara. Naša država vodi miroljubno politiko in želi prijateljstva ter sodelovanja z vsemi svojimi sosedi, ki spoštujejo njeno neodvisnost in njeno neodvisnost.

Naša država ni ustvarjena za zeleno mizo. Naša država je rezultat brezmejnih žrtev in naporov celih pokolenj. Njeni temelji počivajo na kosteh njenih najboljših sinov, ki so s svojo krvjo odkupili pravico do življenja, svobodo in neodvisnost. Cele generacije od očeta do sina so nosile luč narodne svobode, do-

kler ni prišlo do ustvaritve te velike narodne zamisli. Naši ljudje so čvrsto povezani s to zemljo, ker vedo, s kolikimi žrtvami so si pridobili pravico, da živijo in gospodarijo z njo.

Naša država je kljub svoji nevtralnosti v tem sporu izpostavljena mnogim težavam, ki izvirajo iz zunanjih dogodkov. Za nas je zelo vzpodbuden prizor, da v takih trenutkih vidimo ves naš narod zedinjen okoli svojega kralja, kako mirno in dostojanstveno prenaša vse nezlebežne žrtev.

Izkoristim naj to priliko, da izrazim svoje veliko priznanje vsem Jugoslovanom zaradi velike narodne zavesti, ki jo kažejo v sedanjih resnih trenutkih. To nam vsem vliva vero, da bo naša država srečno prebrodila vse težave, s katerimi se mora boriti in da bo obvarovana na pustošenja vojne in njenih še težjih posledic.

Življenjska sila našega naroda, ki se sedaj manifestira, nam daje nove dokaze, da moremo z zaupanjem gledati v svojo bodočnost. To državo varujejo rodovi, ki so vredni svojih velikih prednikov. Za radi tega se moremo mirno posvetiti svojemu vsakdanjemu delu zavedajoč se svoje moči in svoje pravice.

Živel kralj! Živela Jugoslavija!

Govor so spremljali ljudje po domovih in javnih lokalih z globokim zanimanjem. Na vse Jugoslovane je napravil najgloblji vtis. Vsakdo je v srcu pritril besedam kneza namestnika Pavla, vsi trije narodi so kot en mož pripravljeni odzvati se visokemu pozivu ter v svesti si svoje pravice in moči hladnokrvno in mirno izpolnjevati zadane jim naloge.

Govor so spremljali ljudje po domovih in javnih lokalih z globokim zanimanjem. Na vse Jugoslovane je napravil najgloblji vtis. Vsakdo je v srcu pritril besedam kneza namestnika Pavla, vsi trije narodi so kot en mož pripravljeni odzvati se visokemu pozivu ter v svesti si svoje pravice in moči hladnokrvno in mirno izpolnjevati zadane jim naloge.

Govor so spremljali ljudje po domovih in javnih lokalih z globokim zanimanjem. Na vse Jugoslovane je napravil najgloblji vtis. Vsakdo je v srcu pritril besedam kneza namestnika Pavla, vsi trije narodi so kot en mož pripravljeni odzvati se visokemu pozivu ter v svesti si svoje pravice in moči hladnokrvno in mirno izpolnjevati zadane jim naloge.

Cilji nemških raziskovalcev po vojni

»Po vojni bo priredila Nemčija veliko polarno odpravo, je dejal predsednik Nemške raziskovalne družbe, dr. R. Mentzel. »Nadajevati bomo z raziskovalci, ki so bila zbrana 1938-39. Tedaj smo odkrili polarna področja, ki so večja, kakor je Nemčija. Tu bo ustvarjena osnova za naše kitofovece.

Tudi za tropske kraje se že več let zanimamo. S pomočjo Nemške raziskovalne

družbe je dr. Kohl-Larsen izvršil mnoge ekspedicije v Belgijski Kongo, Rodezijo in bivšo Nemško Vzhodno Afriko. Prehitel je Angleže, ki so nameravali v istem področju izvršiti raziskovanja in izkopavanja. Pomagali smo tako pripravljati tla za bodoče kolonialno delo Nemčije, ki je dala zadnja tri leta za izobrazbo tropskih zdravnikov 750.000 mark.

Reforme nasledstvenega prava v Franciji

Vlada v Vichyju je pripravila nov zakon, ki predvideva v bodoče večje koristi za one družine pri dediščinah, ki imajo več otrok. Tako hočejo preprečiti, da bi se posestva cepila, pomagati pa družinam z več otroki. Družine, ki imajo samo

enega otroka, bodo plačale večji nasledstveni davek. Družine s tremi in več otroki se smatrajo, da so izpolnile za domovino več dolžnosti, kot je mogoče, zato naj bodo deležne ugodnosti. Pri dediščinah do 500.000 frankov bodo popolnoma

Kultura

„Za narodov blagor“

Cankarjeva komedija »Za narodov blagor« kot mnogo boljše književno kakor odrsko delo. Režiser g. Jože Kovič, ki je sedaj za štiridesetletnico nastanka tega dela komedijo znova postavil na naš mariborski dramski oder, je pa sklenil dokazati, da je mogoče s primernim črtanjem teksta in primerno režijo tudi »Za narodov blagor« približati resničnemu in celo še močnemu odrskemu učinku. V tem oziru pomeni zato sedanja mariborska vpriporitev eksperiment, toda eksperiment, ki je izvrstno uspel. Režiserju g. Jožetu Koviču je treba k temu uspehu čestita-

ti, čeprav se nam zasedba posameznih vlog ne zdi najsrečnejša in čeprav manjkajo ponekod potrebni poudarki.

Cankarjeva misel, izražena v komediji »Za narodov blagor«, je še čudovito aktualna, tako aktualna, da je doživela aplavz pri odprti sceni. Ob takih delih šele vidimo prav jasno, kako malo so se razmere pri nas v teh zadnjih 40. letih spremenile in kako obvladujejo našo miselnost in naše javno življenje še vedno sile, katere je Cankar ob prelomu dveh stoletij tako odkritosrčno razgalil. Prav to pa nam znova potrjuje, da je bil Ivan Cankar v resnici velik umetnik. Kovičeva režija in močno uspeša inscenacija pa je še dopomogla k temu, da nam je postalo to delo v sedanjem trenutku bližje, kakor bi nam utegnilo biti sicer.

Dejal sem, da zasedba posameznih vlog ni bila popolnoma posrečena, vendar se tu ne bom spuščal v podrobnosti tega problema, ki je pač povezan z našimi splošnimi gledališkimi težavami. Ugotavljam

oproščene davščin. Temeljni iznos nadaljnega osvobojenja zapuščinskih prisotjbin se povečava za 100.000 frankov na vsako nadaljnje dete.

Novi zakon bo mnogo koristil delavskim kakor uradniškim družinam. Le majhen del veleposestnikov bo prizadet. Popolnoma osvobojenih davščine na dediščino bo 75.637 družin, ki imajo nad dva otroka. V bodoče se ne bo primerilo, da bi bile družine, ki imajo več otrok, tako rekoč kaznovane z zapuščinskimi pristojbinami z visokimi dajatvami.

Knjige za bombnike

Velika Britanija izvažala kljub vojni mnogo svojih knjig, starih kakor novih, piše Intercontinent Press. »Prodaja knjig v tujino je važen činitelj, ker potrebuje država devize za nakup — bombnikov. Samo v prvih devetih mesecih letos je šlo iz Anglije knjig za 599.214.630 din.

Značilno za vojni čas je, da se največ zahtevajo dela Shakespearea in — sv. pismo. Najboljši kupec je Avstralija, za njo USA, Južna Afrika, Irska, Kanada, Indija, Novi Zeland. Knjige se izvažajo večinoma luksuzno in trdo vezane. Vodilni angleški knjigarjari trdijo, da bi dragocene knjige in antikvariji lahko dali domovini ogromne vsote deviz za bombnike, katerih vsak stane 30.000 do 60.000 funtov. In ker so bile USA vedno najboljši kupec angleških antikvaritet in redkih rokopisov, se angleške kulturne vrednote lahko pretvorijo v bombnike...«

Ameriško javno mnenje za Veliko Britanijo. Gallupov institut je še v maju letos zbral le 35% glasov vprašanih oseb, ki so bile za finančno podporo Veliki Britaniji. Zdaj je došlo pri ponovni anketi 54% glasov, ki so za izpremembo Johnsonovega zakona in za čim večjo finančno pomoč USA Angliji, pišejo »New York Times«.

210 prestopkov proti vojnim predpisom je bilo samo v minilem tednu v Kahiri. Vojaško sodišče je izreklo več ali manj ostre kazni.

30.000 francoskih vojakov interniranih v Švici, se bo lahko vrnilo domov, tako v zasedeno, kakor nezasedeno Francijo. Nemška vlada je že pristala na to, pišejo švicarski listi.

Prof. FILOV
predsednik bolgarske vlade

Slovenska vest je otopela

Tudi med Slovenci je glas vesti otopel. Zanjelo nas je ozračje iz velikega sveta. Tudi med nami je celim plastem naroda otopela vest. Tudi pri nas žive ljudje tja v dan in jim je vseeno, kaj da delajo in ne pomislijo na svoje dejavnosti. Gotovo pa so se med nami ljudje, ki imajo živo vest, pa se tišče v ozadju in se skrivajo. Vendar je njih število dejansko manjše, čeprav bi bilo sorazmerno večje kot pri večjih narodih. Vest in vestnost je pa pogoj za kakovost dela.

Le če bo slovensko občestvo v celoti na visoki ravni, če bo slovenska znanost in umetnost, slovensko kmetijstvo, obrt, industrija in trgovstvo, slovenski tehnik in delavec, posebno pa še slovenska javna uprava in sodništvo itd. ne le dosegalo, ampak presevalo kakovost sosedov, bo storjeno tisto, kar je treba, da stori vsak Slovenec za slovenstvo in kar je storiti tudi dolžan po zapovedi slovenske vesti. (»Slovenija«).

Zloraba našega lista

V Ljubljani so bile konec zadnjega tedna, kakor so nas obvestili naši prijatelji, z zlorabo imena in naslova našega lista spravljene v promet svojevrstne fotografske razglednice! Neznani krivec jih je v nadaljnji zlorabi našega lista baje v Ljubljani, od koder izvirajo, prilagal pri razpečavanju »Večernika«. V varstvo interesov »Večernika« je lastništvo prijavitilo zadevo oblastem in ni treba še posebej poudariti, da nima »Večernik« z omenjeno edicijo fotografskih razglednic ter njih kolportažo nobene zveze.

Lastništvo »VEČERNIKA«

samo, da nekateri igralci prav zaradi take zasedbe niso dali iz sebe vsega tistega, kar bi sicer lahko. Niso pa zopet ničesar pokvarili, kar bi vidno zmanjševalo celotni veliki uspeh vpriporitve. Režiser in igralci bodo sami vedeli, kaj mislim, zato se tudi ne bom spuščal v podrobnejše analize posameznih kreacij. Omenim naj pred vsem like dr. Grudna (g. Nakrst), njegove žene Helene (gdč. Starčeva), Ščuke (g. Vladimir Skrbinšek), Mrmoljevke (gdč. Kraljeva), Mrmolje (g. Košič), Kremžarja (g. Koštuta) in dalje dr. Grozda (g. Pavle Kovič), Matilde (ga. Savinova), Kadičva (g. Verdonik), Klandra (g. Blaž), Gornika (g. Gorinšek), Katarine (ga. Zakrajškova), Sratke (g. Crnobori), dočim so izpopolnili ostali ansambel ga. Rasberger-Verdonikova kot hišna pri Grudnovih in gg. Venišnik, Turk, Ledinek in Harastovič kot poet Stebelce, občinski svetnik in Gornikov sluga, drugi občinski svetnik in slabo oblečen mlad človek. Nekateri so ustvarili karakterno izredno posrečene like, izdelane celo do podrobnosti, drugi pa so ostali bolj na zunanji površini igre.

Premiera v četrtek zvečer je bila zelo dobro obiskana in sprejeta s splošnim zadovoljstvom.

Zanimivosti

Zadnji dnevi Leva Nikolajeviča Tolstoja

Usodni spor z ženo Zofijo in razkošnimi razmerami

20. nov. je minilo 30 let, kar je na neki majhni ruski železniški postaji umrl eden izmed največjih ruskih in svetovnih pisateljev, Lev Nikolajevič Tolstoj, star 82 let. Pisatelj Lev Nikolajevič Tolstoj (1828 do 1910) je bil v svojih zadnjih letih in dneh življenja v ogorčenem boju s samim seboj. Ko se je njegovo življenje že bližalo koncu, je pričel zavestno in stvarno živeti po naukih svojih zadnjih filozofskih knjig. Na ta način je prišel v spor s samim seboj, s svojo družino in z vso Rusijo. Leta 1910 so se odnošaji med Tolstojem in njegovo ženo Zofijo Andrejevno silno poslabšali ter jeli postajati čedalje bolj neznojni.

Tolstoj je brez njene vednosti napravil oporoko glede svojih lastnih literarnih del. Zofija Andrejevna je bila posebno ogorčena radi tega, ker je Tolstoj določil svojega zdravnika Čertikova za varuha svoje literarne zapuščine. Žena je hotela dobiti iz tega čim več sredstev in honorarjev, toda Tolstoj je določil, naj ima iz tega korist ves narod. Njegova zadnja volja je bila precej časa velik boj. Tolstoj in njegovi prijatelji so se bali, da bi ga žena skušala prevarati za njegove pravice. Do težkih sporov je prišlo v začetku novembra 1910. Tolstoj je težko živčno obolel, postal je nesprejemljiv za kakršno koli stvar in do skrajnosti fanatičen. V teh dneh je prišlo do katastrofe.

6. nov. je napisal s svojega posestva Jasne Poljane kmetu Mihaelu Novikovu v Bjelojem (okraj Tula) pismo, v katerem ga naproša, naj bi mu za primer bega pripravil v vasi samotno in toplo kočjo. V noči med 9. in 10. nov. je žena Zofija pregledala delovno sobo svojega moža. Kasneje je o tem pisala: »Ne vem, zakaj, toda vse to je vzbudilo v meni neznojen odpor in ogorčenje. Rada bi spala, a nisem mogla.« Tolstoj pa je sam izjavil svojemu tajniku Miklavžu Gussevu: »Tega nisem mogel več dalje gledati, v tajnosti sem sklenil pobegniti.«

Njegov prijatelj Dušan Makovič, ki je prav takrat bil v Jasni Poljani na obisku, in njegova hči Aleksandra, sta mu tisto noč pomagala pri pripravi za beg. Tolstoj je z jutranjim vlakom 10. nov. odšel najprej do Samardina, kjer je obiskal svojo sestro, ki je bila ondi redovnica.

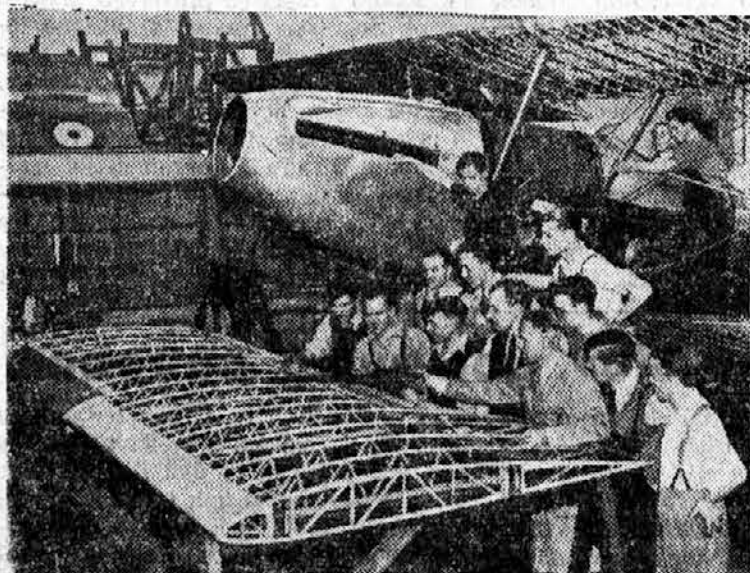
V poslovnem pismu je svoji ženi napisal: »Ne morem več živeti v razkošnih razmerah, v kakršnih sem doslej živel. Zdaj sem storil to, kar storijo možje mojih let. Odidejo iz posvetnega življenja, da bi preživeli svoje zadnje dni v miru in samoti. Prosim Te, razumi me, in me nikar ne zasleduj, če bi izvedela, kje se nahajam.« Beg Tolstoja je do tolike mere strl njegovo ženo Zofijo, da je poskusila izvršiti samomor. Toda rešili so jo še pravočasno.

Tolstoj je nameraval pobegniti v Bolgarijo ali pa nekam na Kavkar. Toda ko je nadaljeval vožnjo, je nenadoma oslabil na postaji Ostapovo (na rjazansko-uralski progi, južno od Moskve) tako hudo, da je moral prekiniti vožnjo. Postajenačelnik v Ostapovu je stercu, ki ga je napadla pljučnica, odstopil svoje stanovanje. To se je zgodilo 12. nov. Tolstojev zdravnik Čertkov, hči Tanja in sin Sergej so se takoj pripeljali k onemoglemu stercu. Prišla pa je tudi njegova žena. Stanovala je kar v vagonu, ki so ga na po-

staji postavili na stranski tir. Zvesto je izpolnjevala njegovo željo, da bi se nikoli več ne videla.

14. nov. se je Tolstoj še razgovarjal o izdaji knjige modrih izrekov. Toda s postelje ni mogel več vstati. Tesni in primitivni prostori na postaji so ga silovito dušili ter kaj slabo vplivali na njegovo bolezen. Kljub temu se je odločno zbral in živo razgovarjal z zdravnikom Čertkovim o raznih življenjskih vprašanjih. Ob tej priliki mu je izročil svoj zapisek, v katerem je vodil tajni dnevnik, kjer si

Mladi Angleži se učijo letalstva

Sedajni gigantski spopad med Nemčijo in Anglijo se trenutno omejuje pred vsem na obojestranske letalske akcije. Anglija posveča v tem spopadu veliko pozornost zlasti izobrazbi letalskega naraščaja. V Angliji je sedaj nešteto letalskih šol, v katerih se mladi Angleži učijo letalstva.

Čudovita ljubezen zavržene vdove

ZA MOZA, KI JO JE HOTEL UMORITI, JE PROSILA MILOSTI PRED SODNIKI

Iz Budimpešte poročajo o nenavadnem slučaju, ki ga je 21. t. m. obravnavalo tomošnje sodišče. Na zatožni klopi je sedel 42letni posestnik Emerik Lakatoš iz Dunakisvarsanya, obtožen, da je v morilskem naklepu letos januarja v hudi zimski vrveli v vodnjak vdovo Barno, s katero je živel v skupnem gospodinjstvu. Ko sta pričela skupno življenje, je premeljeni Lakatoš pregovoril bogato vdovo, da sta naredila oporoko, po kateri podeduje ona, ki ostane živ, premoženje umrlega. Kmalu potem pa je nastal med njima pekel, kreg in pretep, da so se sosedji kar spogledovali. Ko sta se tako letos neke mrzle januarke noči spoprijela, je Lakatoš pograbil Barno, jo odnesel na dvorišče ter vrvel v vodnjak, v katerem je voda kar zmrzovala. Nato je odšel mirne duše v hišo, sedel za mizo in pokadil nekaj cigaret. Ko se mu je zdelo, da je Barna verjetno že utonila, je odšel spet na dvorišče k vodnjaku. Ko se je sklonil v vodnjak, je videl, da žena prav kar leze iz vodnjaka. Srdito je pograbil vedro in jel z njim udrihati po Barni. Vrišč, ki ga je zagnala je vzdramil bližnjega soseda, ki je priteknel na dvorišče ter potegnil nesrečnico iz vodnjaka. Lakatoš se je sprva delal strašno pedolžnega, ko ga je sosed izpraševal, kdo neki bi vrvel ženo v vodnjak. Lakatoš se je izmikal, češ da tega ne ve. Toda Barna je stopila predenj in mu zabrusila v obraz: »Ti sam si bil ta podlež!«

skusa umora obsodilo na 8 let ječe. Čim je bila prečitana razsodba pa je ihtič planila pred sodnike Barna, ki je bila pri razpravi navzoča, in jih s povzdignjenimi rokami prosila in rotila, naj Lakatoša oprostijo. V solzah je sodnikom zatrjevala, da mu je sama v sruču že zdavnaj odpustila, četudi ji je očividno stregel po življenju. Rotila je sodnike naj ga oprostijo v imenu ljubezni, ki jo čuti za obsojenca. Sodišče je njeni želji samo delno ustreglo ter znižalo Lakatošu kazeno na 6 let ječe. Ko so ga po razpravi odvedli uklenjenega, je nesrečna Barna tako bolesto ihtela, da je ostalo v sodni dvorani le redko oko suho.

Teža udarca na klavirske tipke

Neki nemški komponist si je dal truda in izračunal, koliko težak je udarec s prstom na klavirsko tipko. Pri najlažjem

pianissimu je udarec težak okoli 110 gramov, kar je sploh minimum, da se izvabi zvok. Tako na priliko zadnja Chopinova etuda traja deset minut in pet sekund, vsi udarci, ki jih je v njej treba narediti po tipkah, so težki nič manj kot 3.120 kg. V Chopinovi »Posmrtni koračnici« je neko mesto, v katerem je vsa lestvica izražanja, od pianissima do fortissima. To mesto terja v eni minuti in pol točno za 384 kg udarcev na tipke.

Pismo Viljema II. na dražbi

V Nici je bila pred nedavnim javna dražba pisem raznih znamenitih ljudi. Izkupiček je bil namenjen za vojne begunce. Med pisimi so bila pisma angleške kraljice Viktorije, nemškega cesarja Viljema II., kralja Milana Obrenoviča, pisatelja Alfonza Daudeta, pisatelja Mae, terlinčeka, raznih romanopiscev, skladateljev in drugih odličnikov. Zanimivo je, da je bila dosežena najvišja cena za neko pismo nemškega cesarja Viljema II., in sicer 1000 frankov.

Angleški izvidnik

vojnega mornariškega letalstva

Kitovo srce

Največji kit, ki so ga kdajkoli doslej ujeli, je bil težak 122.000 kg. Samo njegov jezik je bil težak 3159 kg, pljuča 1226 kg, etra pa 936 kg. Ta kit je dal 56.000 kg mesa, 25.000 masti in 22.600 kg kosti. Toda tudi njegovo srce je bilo v primeri z našimi nekajkrat večje. Tehalo je celih 631 kg.

— Tako, tako. Vi bi torej radi postali moj zet?
— Ne, to ravno ne, ampak vašo hčer bi rad poročil.

H. SCHARPF:

Med dvema ženama

Jack je bil oženjen šele tri tedne, ko je moral na fronto. Doma je zapustil svojo mlado ženo, ki je bila še napol otrok, prav za prav zelo otročji otrok. Svarila so ga, naj ne sklene tega zakona, češ da je prestar in preresen za to otroško bitje. Toda Jacku je bilo najbolj všeč ravno to, da je bila Jenny še tak otrok. V njej je videl svoje nasprotje in obenem dopolnilo.

Na fronti je dan za dnem sedel v bunkerju. Polagoma mu je jela vsa zadeva presedati in ga dolgočasiti. Jenny mu je marljivo pisala. On pa je jedva čakal njena pisma. Toda kmalu je opazil, da piše vsakokrat skoraj iste stvari. V pismih so se neoprestano ponavljale besede o njeni veliki ljubezni in neizmerni boli zaradi ločitve. In niti v število sto tisoč poljubov, ki mu jih je vedno pošiljala, ni bilo nikoli nobene razlike. Tretje, dvajseto in dvainštirideseto pismo, ne, prav vsa so bila enaka, podobna kakor jajce jajcu. Znašli so bilo le nekaj vejic drugače postavljenih. Sicer pa je bilo hudo zanimivo, na kakšen način je Jenny postavljala

vejice. Toda kljub vsemu je Jack nestrpno pričakoval vsako njeno pismo.

Nekega dne pa je prejel Jack ljubavni paket. Poleg dobrot je bilo v paketu tudi »pismo vojaku na fronti«, dolgo štiri strani. Napisala ga je neka gospodična Liza Muhr. Jezik v pismu je bil izredno lep. Jack ji je takoj odgovoril in tako se je med njima razvilo redno dopisovanje. Neznana žena je vdrla v njegov miselni svet in z najlepšimi in najbolj nežnimi čustvi osvojila vsak kotiček njegovega srca. Jacku je bilo neizmerno žal, da Jenny nima takega daru pisanja.

In prav kmalu je vojak Jack s prav tako nestrpnostjo pričakoval Jennyna kot Lizina pisma. Očital si je. Mar Jenny ni bila zanj prava žena? Ljubil je svojega malega otroka, toda kljub temu je čutil, da polagoma izgublja ravnotežje. Svoji ženi ni ničesar omenil o dopisovanju z neznano ženo. Zakaj neki bi vzbujal v njej ljubosumnost! Lizi pa seveda nikoli ni omenil Jenny. Ali je bila to nezvestoba do Jenny? Ali s tem pripravljala Lizi razočaranje? Na ta vprašanja si ni vedel

odgovora.

Hrepenenje po mladi ženi pa ga je vsega objelo. Skušal se je izmolati iz Lizinih pisem. Mislil si je: Znašli bi Liza grda, pa jo je prilode vprav radi tega obdarila z darom lepega in duhovitega pisanja. Ko ni več mogel prenašati negotovosti, jo je nekega dne zaprosil za fotografijo. Ni dolgo čakal. Obe ženi sta istočasno pisali. Ko je odprl Lizino pismo, je našel v ovojju fotografijo lepega dekleta s plemenitimi potezami v obrazu. Ne, take podobe še ni videl, si je moral priznati.

Strmel je in gledal podobo. Slučajno jo je obrnil in prečital Lizino posvetilo: — Dragi prijatelj! že štirideset let se nisem dala slikati. Toda taka sem bila nekoč, ko sem bila še dekle. In želim, da taka tudi ostanem v vašem sruču. Vaša Liza Muhr.

Jacka je speklo v sruču. Naglo odpre pismo svoje žene. In kot da bi Jenny slutila, da je to njeno pismo izredno važno, mu je tokrat poslala milijon poljubov, a tudi vse vejice so bile pravilno postavljene.

Jack je nato sedel in napisal Lizi pismo v katerem ji je popisal svojo veliko zafkonsko srečo

